

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir

► İř SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

**Ortak Sorumluluk,
Ortak Güvenlik**

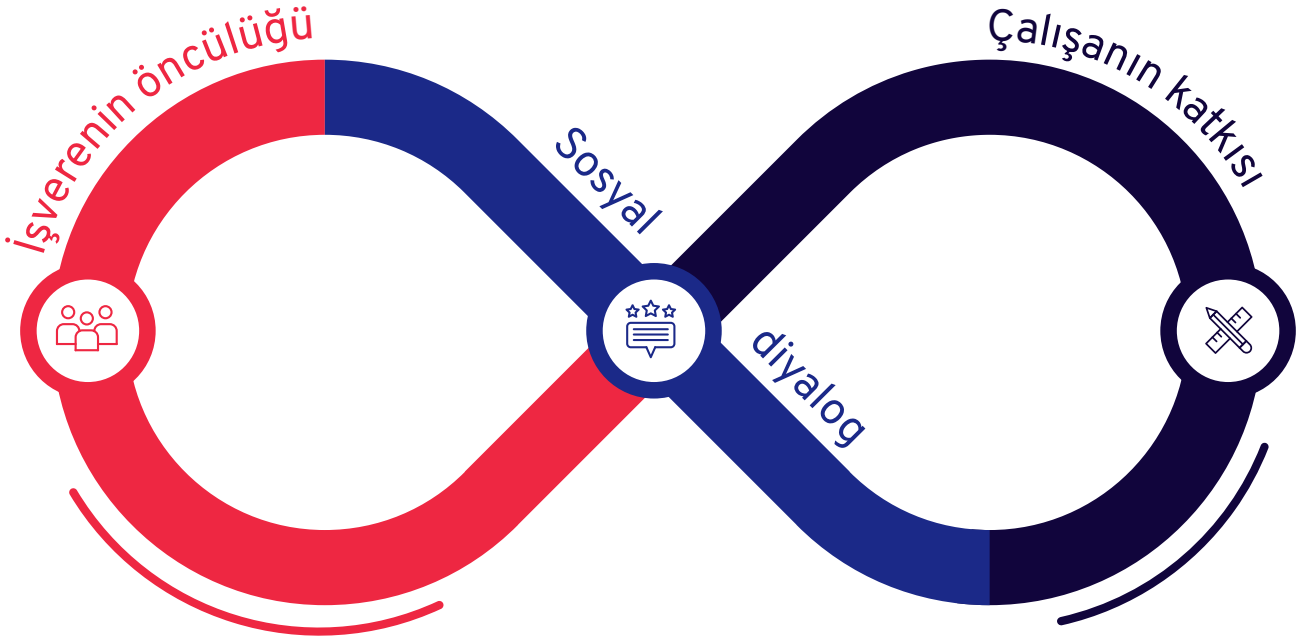
**REHBERLİK VE TEFTİş
BAşKANLIĞI**

**Uluslararası
Çalışma
Örgütü**

► Neden İş Sağlığı ve Güvenliği Birlikte Yürütülmeli?

- İş sağlığı ve güvenliği, tek kişiye bırakılabilecek bir sorumluluk değildir.
- Bir işyerinde güvenliğin sağlanması; **işverenin öncülüğü, çalışanın katkısı ve tüm tarafların bir arada bulunduğu sosyal diyalogun etkinliği** ile mümkün olur.
- Tek taraflı bir çaba, zincirin bir halkasının eksik olması gibidir. Ancak tüm tarafların katılımıyla gerçek bir “güvenlik kültürü” doğar. Bu kültür, kâğıt üzerinde değil, sahada yaşar.

Kazalar, uygun önlemler alındığında büyük ölçüde önlenbilir. Önlemenin yolu birlikte hareket etmektir.

► İşverenin Görev ve Sorumlulukları

İşveren, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olup bu çerçevede;

- Mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dahil her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapar.
- İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar.
- Risk değerlendirmesi yapar veya yaptırır.
- Çalışana görev verirken, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden işe uygunluğunu göz önüne alır.
- Yeterli bilgi ve talimat verilenler dışındaki çalışanların hayati ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri alır.

İşverenin sorumlulukları devredilemez. **Liderlik**, onların omuzlarındadır.

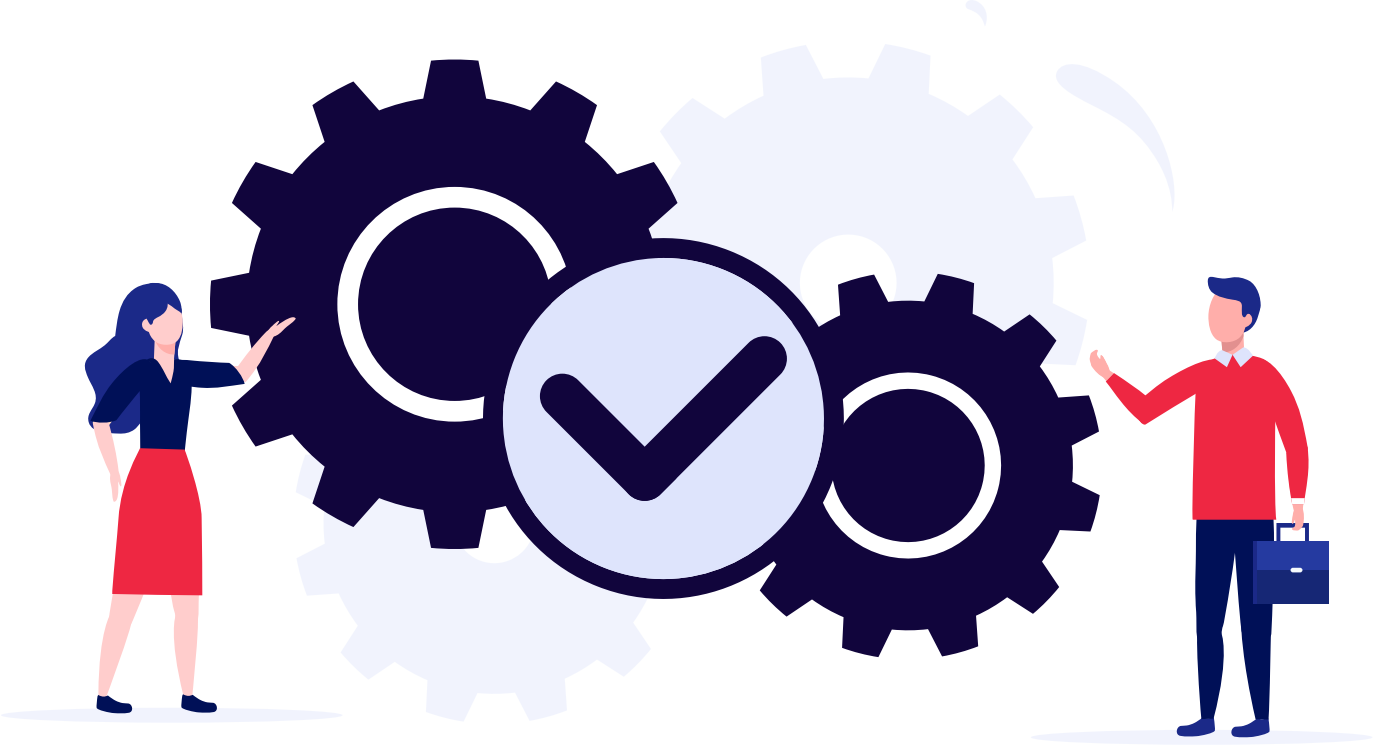
► Çalışanların Yükümlülükleri

- Çalışanlar, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili aldıkları eğitim ve işverenin bu konudaki talimatları doğrultusunda, kendilerinin ve hareketlerinden veya yaptıkları işten etkilenen diğer çalışanların **sağlık ve güvenliklerini tehlikeye düşürmemekle** yükümlüdür.
- Çalışanların, işveren tarafından verilen eğitim ve talimatlar doğrultusunda **yükümlülükleri** şunlardır:
 - İşyerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tehlikeli madde, taşıma ekipmanı ve diğer üretim araçlarını kurallara uygun şekilde kullanmak, bunların güvenlik donanımlarını doğru olarak kullanmak, keyfi olarak çıkarmamak ve değiştirmemek.
 - Kendilerine sağlanan kişisel koruyucu donanımı doğru kullanmak ve korumak.
 - İşyerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tesis ve binalarda sağlık ve güvenlik yönünden ciddi ve yakın bir tehlike ile karşılaştıklarında ve koruma tedbirlerinde bir eksiklik gördüklerinde, işverene veya çalışan temsilcisine derhal haber vermek.
 - Teftişe yetkili makam tarafından işyerinde tespit edilen noksanlık ve mevzuata aykırılıkların giderilmesi konusunda, işveren ve çalışan temsilcisi ile iş birliği yapmak. Kendi görev alanında, iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için işveren ve çalışan temsilcisi ile iş birliği yapmak.

“Çalışan, güvenliğini önce kendisinden başlatır.”

► Denetimden Önce Diyalog

► Sosyal diyalog işveren, çalışan ve kamu otoritelerinin çalışma hayatını ilgilendiren konularda **bilgi paylaşımı, danışma ve müzakere yoluyla birlikte karar üretmesidir**. Sosyal diyalog yalnızca mevzuata uyumu değil önleyici yaklaşımı, güven kültürünü ve sürdürülebilir işyeri uyumunu güçlendirir.

► **Çalışma Barışı:**

İşyerinde güvene dayalı iletişim, çatışmaları azaltır.

► **Önleyici Güvenlik:**

Riskler sahada, birlikte tespit edilir ve daha erken önlenir.

► **Verimlilik ve Sürdürülebilirlik:**

Katılım arttıkça kurallara uyum ve performans yükselir.

► Güvenli Gelecek, Birlikte İnşa Edilir

- Bir zincirin gücü, en zayıf halkası kadar sağlamdır.
- Bu yapının sürdürülebilirliği ise işveren ve çalışanlar arasında kurulan güçlü sosyal diyalogla mümkün olur.
- İş sağlığı ve güvenliği kağıt üzerinde değil işyerinde günlük davranışlarımızda ve ortak sorumluluklarımızda yaşar.

- ✓ İşveren önlem alıyor mu?
- ✓ Çalışan kurallara uyuyor mu?
- ✓ Sosyal diyalog mekanizması işliyor mu?

© Uluslararası Çalışma Örgütü - 2025

Bu eser, Creative Commons Attribution 4.0 Uluslararası Lisansı altında lisanslanmıştır. Kullanıcı, lisans kapsamında belirtilen şekilde bu orijinal eseri yeniden kullanabilir, paylaşabilir (çoğaltabilir ve yeniden dağıtabilir) ve uyarlayabilir (yeniden düzenleyebilir, yapabilir, dönüştürebilir ve üzerine ekleme yapabilir). Kullanıcı, orijinal eserin kaynağı olarak ILO'yu açıkça göstermeli ve orijinal içerikte değişiklik yapıldıysa bunu belirtmelidir.

Bu yayın, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye Ofisi ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı (RTB) iş birliğinde yürütülen "İş Teftiş Rehberlik ve Sosyal Diyalog Yoluyla İşyeri Uyumunun Güçlendirilmesi" projesi kapsamında hazırlanmıştır.

Bu yayın Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. İçeriği yalnızca ILO sorumluluğundadır ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmaz.